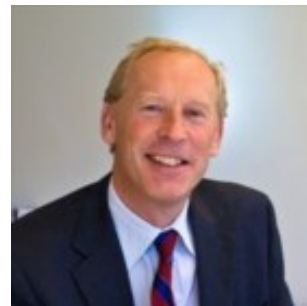

NYHETSBREV

LEDAREN

Överskuldsättning – debatten pågår utan slut; vad är sant och vad är osant?

Följande påståenden görs i debatten.

Det finns personer i Sverige som är överskuldssatta och som har ett berättigat behov av att få sina skulder avskrivna. **Sant!**

Det finns 100000 personer i Sverige som är överskuldssatta sedan mer än 20 år. **Osant!**

Det finns utredningsförslag som kan ligga till grund för lagstiftning. **Sant!**

Nu gällande lagstiftning och de framlagda förslagen till lagändringar är otillräckliga för att komma till rätta med problemen. Det är bättre med slutlig preskription av alla skulder efter 20 år. **Osant!**

Lagstiftningen mot ockerräntor kan behöva ändras. **Sant!**

Det är för billigt för privata borgenärer att få hjälp av Kronofogdemyndigheten med indrivningsåtgärder. **Osant!**

Det är för lätt för privata borgenärer att få sina fordringar fastställda i den summariska processen och Kronofogdemyndigheten borde få skyldighet att kräva att borgenärerna i sina ansökningar framlägger bevisning om att deras krav inte är preskriberade eller tillkommit på felaktiga grunder, t ex genom att krediter lämnats på bristfälligt underlag eller till barn. **Osant!**

När skulder avbetalas i utskökningsmål vid Kronofogdemyndigheten är det bättre att beloppen avräknas mot kapitalbeloppet före räntor och kostnader (på det sättet minskar skulden och därmed kommande räntor och kostnader). **Osant!**

Och här kommer förklaringarna till varför påståendena är sanna eller osanna.

Överskuldssättning ska åtgärdas med skuldavskrivning

Det sägs ofta i debatten att det finns 100000 överskuldssatta i Sverige. Siffran presenterades ursprungligen av Anna Hedborg i Överskuldssättningsutredningen, SOU 2013:78. Siffran grundas på att det finns 100000 enskilda individer som är registrerade som svaranden i utskökningsmål hos Kronofogdemyndigheten sedan mer än 20 år utan avbrott. Det går inte att säga hur stora skulderna är – de kan t ex vara 100 kr eller 100000 kr. Det går inte att säga att det är samma skulder under hela perioden. Det kan vara fråga om samma skulder i alla år, men det kan lika gärna vara fråga om tjugo olika skulder med mindre eller större belopp. Låt oss alltså avfärda denna siffra – det finns inte 100000 individer som har överskuldssättningsproblem med stöd av denna statistik! Överskuldssättning är enligt lag betalningsproblem som är så stora att skulderna (med de förutsättningar den enskilde har) inte kan återbetalas under överskådlig framtid.

Att det däremot finns ett stort antal individer som har så stora skulder att de måste få skuldavskrivning är däremot helt klart. Skuldsaneringsutredningen, SOU 2013:72, bedömde att antalet sannolikt är 25 000 och fördubblade antalet av försiktighetsskäl till 50000. Utredningen har lagt fram förslag som sannolikt inom kort leder till lagstiftning. Framför allt behöver de sökande lättnad i två avseenden. De måste få hjälp av borgenärerna att teckna hela skuldbilden (borgenärerna har systemstöd för det till skillnad från den enskilde). Gäldenärerna måste också få betala av sina skulder på ett enklare sätt, till ett enda ställe i stället för till varje

borgenär. Andra förbättringar med ett snabbare inledande av förfarandet föreslås också.

I utredningen SOU 2014:44, Skuldsanering för företagare, lämnas förslag till än mer fördelaktigt avskrivning av skulder om dessa uppkommit i näringsverksamhet, bl a en treårig avbetalningsplan och accept av en mer osäker framtidsinkomst.. Också dessa förslag kan antas leda till lagstiftning inom kort.

Det är alltså fel att påstå att lagreglerna och förslagen är otillräckliga. Kritikerna bör invänta de lagändringar som kommer inom kort.

Preskription av fordringar efter 20 år är ett uselt förslag. Om kanske 50000 individer har problem med överskuldssättning, är det då rimligt att överge regler som fungerar utmärkt för mer än nio miljoner innevånare? Svaret är givet och skulle knappast behöva kommenteras mer.

Eftersom argumentet ständigt återkommer måste det dock bemötas. Ett eventuellt beslut om slutlig preskription av fordringar är ett ingrepp i den grundläggande principen om respekt för privat äganderätt. Varje fordring har en ägare. Principen bör endast brytas om starka skäl föreligger. Mer än nio miljoner innevånare skulle få nya spelregler om hur fordringar ska behandlas civil- och processrättsligt i Sverige. Behov av skuldavskrivning finns hos 50000 individer. Hur skulle de övriga nio miljonerna agera? Det är okänt. Men uppenbart skulle en fordring i samhället få ett bäst-före-datum. Det betyder osäkerhet om kommande återbetalning. Osäkerhet leder till förändrade beteenden i samhället. En försiktig bedömning är att kreditgivning och tillväxt skulle förändras kraftigt.

Dessutom skulle "hjälpen" till en överskuldssatt i praktiken helt utebli även om slutlig fordringspreskription infördes. Den som är överskuldssatt har många skulder och dessa skulle preskriberas vid olika tider. Den överskuldssatte skulle alltid ha skulder kvar.

Slutsatsen är att slutlig fordringspreskription efter ett visst antal år är mycket riskfylld och behovet är förhållandevis litet. "Hjälpen" till den överskuldssatte skulle vara mycket begränsad. Behovet kan åtgärdas på annat sätt genom att låta de som faktiskt är överskuldssatta få *samtliga* sina skulder avskrivna under lagstadgade förhållanden.

Läs mer om överskuldssättningsdebatten längre ner i nyhetsbrevet.

Claes Månsson

RAPPORT FRÅN

Svensk Inkassos höstmöte

Svensk Inkasso höll traditionsenligt höstens medlemsmöte den 8 oktober 2015 på Hasselbacken på Djurgården i Stockholm.

Svensk Inkasso arrangerade på förmiddagen utbildning av medlemsföretagens handläggare under ledning av advokat **Fredrik Engström och Peter Hellman**. Utbildningen koncentrerades till ämnen som ny konsumentlagstiftning – hur påverkas inkassobranchen? Nya avgifter i domstol, samt intressanta nya rättsfall. Utbildningen var som vanligt mycket uppskattad..

Efter den gemensamma lunchen för de drygt 80 deltagarna började de mycket uppskattade anföranden som hölls av prognoschefen vid SEB, **Håkan Frisén** som talade om svensk och internationell ekonomi i utveckling samt av lagmannen **Ylva Norling Jönsson**, som med hjälp av utredningssekreteraren Anna Tengberg, berättade om arbetet som pågår för att modernisera

Föreningens aktiva utbildningssektion tog därefter vid och presenterade pågående utbildningar. Den viktigaste punkten var dock utdelning av diplom till alla de som certifierats under HT2014 och VT 2015. Deltagarna fick varma applåder från den stora publiken och kunde stolt uppvisa fina inglasade diplom. Marie Bråberg - utbildningsansvarig, tackade och gratulerade alla som deltagit i Certifieringsutbildningen

Kvällen avslutades med gemensam middag med fantastisk underhållning av **Håkan Berg**, som behärskar både sång och musik, liksom trolleri.

FORUM MYNDIGHET

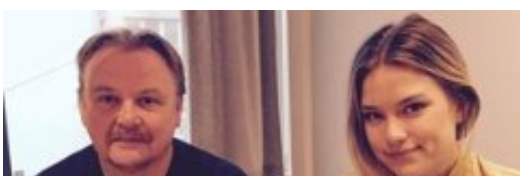
Digitala tjänster underlättar och ökar säkerheten

Enklare hantering, lägre kostnader och högre kvalitet. Det var målsättningen när Kronofogden införde den efterfrågade tjänsten fordringsanmälan på fil i våras till skuldsaneringen. Svea Inkasso som var först ut med att ansluta sig, ger en positiv bild.

Den nya tjänsten innebär att ombud med ingivarkod kan skicka in fordringsanmälningar via en filtjänst direkt till Kronofogden.

—Vi ser stora fördelar med att allt mer kommunikation med myndigheter sker digitalt. Det handlar både om snabbhet och om säkerhetsaspekter, säger **Torbjörn Sahlén**, ansvarig för IT-utveckling på Svea Inkasso.

Torbjörn förklarar att det sker en validering av uppgifterna i filen, till exempel att personnummer är korrekta och att alla uppgifter är med. Det leder till färre kompletteringar.

—Att vi nu anmäler fordringar på personnummer istället för på ärendenivå ser vi som en betydande effektivitetshöjning, säger **Josefine Nordenborg**, tf ansvarig för köpta fordringar.

Det finns även en miljöaspekt och kostnadsbesparing i och med att de slipper utskrifter, brev och porto.

Kronofogden arbetar strategiskt med att öka antalet inkommande elektroniska handlingar. Den nya tjänsten, elektronisk fordringsanmälan, kompletterar sedan tidigare maskinella tjänster för betalningsföreläggande, verkställighet, skuldutdrag och utdrag i kreditupplysnings syfte.

Inför och under framtagandet av tjänsten har kontakter och avstämningar skett med ett flertal ingivare för att säkerställa att den möter behov och förväntningar. Och att det är enkelt att ansluta sig.

—Vi hoppas att många kommer att ansluta sig till tjänsten när de får kunskap om att elektroniska fordringsanmälningar ger både tids- och kostnadsbesparingar, säger **Veronica Fogelqvist**, kundansvarig på Kronofogden.

Mer information

På Kronofogdens webbplats finns information om tjänsten och hur man ansluter sig.

<http://www.kronofogden.se/43266.html>

Kontaktperson vid frågor?

Josefine Nordenborg, Svea Inkasso. E-post: josefine.nordenborg@sveaekonomi.se

Veronica Fogelqvist, kundsansvarig Kronofogden. E-post: veronica.fogelqvist@kronofogden.se Brödtext

NYHETER FRÅN UTBILDNINGSSSEKTIONEN

Hänt under hösten 2015

Svensk Inkasso har en aktiv utbildningsverksamhet. Under hösten pågår vår populära 8 dagars-certifieringsutbildning i Stockholm, de sista 2 dagarna av de 8 utbildningsdagarna går av stapeln i december. Tänk på att det går bra att anmäla sig även till enstaka dagar. Vår 2-dagars Påbyggnadsutbildning har genomförts med gästföreläsning av justitierådet Ingemar Persson som talade om det högtintressanta ämnet preskription. Det är nu full aktivitet inför vårens planering och resultatet presenteras här nedan.

Våren 2016

Certifieringsutbildningen är vår gedigna grundutbildning, ett 8-dagars program där vi varvar regelverken med den praktiska hanteringen av fordringar. Denna utbildning passar alla som på något sätt kommer i kontakt med kravsituationer och har arbetat med fordringsrätt. De som arbetar inom inkassobranchen får sina kunskaper befästa och möjlighet att utbyta erfarenheter med andra inom branschen. Lång eller kort erfarenhet har inte så stor betydelse men det är enklare att tillgodogöra sig utbildningen med viss erfarenhet. Deltagare som tenderar godkänt på samtliga tentamen erhåller ett certifieringsdiplom.

Certifieringsutbildningen i vår 2016 har följande datum och innehåll och genomförs på Villa Källhagen – Djurgården i Stockholm samt på Elite Plaza - Göteborg

Datum & Plats

Dag 1; 14 mars i Sthlm, 17 mars i Gbg
Dag 2; 15 mars i Sthlm, 18 mars i Gbg
Dag 3; 18 april i Sthlm, 25 april i Gbg
Dag 4; 19 april i Sthlm, 26 april i Gbg
Dag 5; 16 maj i Sthlm, 23 maj i Gbg
Dag 6; 17 maj i Sthlm, 24 maj i Gbg
Dag 7; 13 juni i Sthlm, 16 juni i Gbg
Dag 8; 14 juni i Sthlm, 17 juni i Gbg

Dagarna innehåller följande:

Avtalsrätt/ besök av budget-skuldrådgivare
Inkassokunskap /besök av Datainspektionen
Kronofogde och verkställighet / besök av kronoinspektör
Specialinkasso (presk, borgen, dödsbo, konsumentkrediter)
Obestånd / besök av kkkförvaltare
Förhandlingsteknik/argumentation
Process, tvist och förlikning
Rättegång och avslutning

Påbyggnadsutbildningen

är en 2-dagars utbildning som djupdyker i vissa av de områden som certifieringsutbildningen tar upp. Här kan innehållet variera något och tanken är också att ge mer tid till gruppdiskussion och praktiska övningar. Efter den första dagen följer ett kvällsanförande och en 3-rätters smakfull middag. Denna utbildning riktar sig framförallt till alla som genomfört certifieringsutbildningen men även till de som inom medlemsföretagen besitter en flerårig yrkeskunskap. Troligtvis har de deltagare som går denna kurs möjlighet att påverka policy/rutiner internt och kan fatta beslut avseende frågor kopplade till inkassoverksamhet.

Påbyggnadsutbildningen i vår 2016 har följande datum samt prel. innehåll och genomförs på Villa Källhagen, Djurgården.

Dag 1; 9 maj Inkassonämnd, skadestånd och aktuella juridiska /praktiska frågor

Dag 2; 10 maj Förändringar i utsökningsbalken, siffror och varningssignaler, gäldenärsintegritet, corporate mindfulness

En seminariedag; Hyres-och Bostadsrätt den 21 april 2016

Vårens seminarium är den **21 april** på Villa Källhagen- Djurgården

Denna dag riktar sig till alla som kommer i kontakt med krav i samband med hyres- och bostadsrätt; Fastighetsägare, byggbolag, bostadsrättsföreningar, kommuner och inte minst inkassobolag som hanterar hyres- och avgiftskrav. En jämförelse mellan hyresrättsliga frågor och bostadsrättsliga tas upp med jämförelser och praktiska tips. Något från innehållet:

- Hyreskrav och följden av oreglerad hyra och övriga förverkandepunkter
- Konkreta tips för att effektivisera rutinerna
- Vilka kravåtgärder tar man till i en bostadsrättsförening?

Tips och hjälp på vägen till alla som hanterar problem som uppstår med bostadsrättsinnehavare

Mer om innehåll, föreläsare, priser och praktiska detaljer finns på hemsidan www.svenskinkasso.se

Samtliga kursdagar är öppna för alla som önskar, såväl medlemmar som icke medlemmar.

Vi ser verkligen fram emot vårens utbildningsdagar och hälsar alla som ställer "krav" välkomna att anmäla sig !

Väl mött
Utbildningssektionen / **Marie Bråberg**

NYHETER INOM REGLER, LAGSTIFTNING OCH PRAXIS

Mer om överskultsättningsdebatten

Ockerräntor

Det saknas varje skäl att tillåta ockerräntor i samhället. Om de nu gällande reglerna bedöms som otillräckliga, (vilket mycket pekar på), bör reglerna kanske förändras. En statlig utredning överväger för närvarande den frågan och ett förslag kan beräknas till hösten 2016, se Dir 2015:31, En ansvarsfull marknad för konsumentkrediter.

Kronofogdemyndighetens avgifter, processregler och avräkningar

I debatten sägs ofta, utan grund, att "det är för enkelt och för billigt" för borgenärer att få hjälp med skuldindrivning av Kronofogdemyndigheten. Sanningen är att enskilda borgenärer och gäldenärer överfinansierar Kronofogdemyndighetens verksamhet.

Privata borgenärer och gäldenärer (som slutligt får stå för avgifterna enligt gällande rätt eftersom det är de som

orsakat betalningsdröjsmålet – förutsatt att de har betalningsförmåga), erlägger 358 miljoner kr i avgifter till Kronofogdemyndigheten för den summariska processen, dvs den process vid myndigheten där fordringar fastställs i ett betalningsföreläggande. Detta framgår av Kronofogdemyndighetens årsredovisning. Kostnaderna för denna process redovisas till 301 miljoner kr. Således uttas 57 miljoner kr mer än vad processen kostar.

I Kronofogdemyndighetens huvudprocess, den exekutiva processen, erlägger privata borgenärer och gäldenärer 658 miljoner kr i avgifter. Processen kostar totalt ca 1,3 miljarder kr men endast 27 % av verksamheten avser enskilda mål, dvs kostnaden för enskilda mål är 351 miljoner kr. Enskilda borgenärer och gäldenärer erlägger alltså 307 miljoner kr mer i avgifter än denna delprocess kostar.

Den exekutiva processen för allmänna mål (skatter och avgifter) utgör 73 % av verksamheten och den kostar således 949 miljoner kr. Avgifter inflyter med 442 miljoner kr som erläggs av gäldenärerna, (Staten har inte betalningsansvar alls för sina utsökningsmål, och denna verksamhetsdel är således underfinansierad med 507 miljoner kr).

(Kronofogdemyndighetens skuldsaneringsprocess är inte avgiftsfinansierad).

Det är alltså inte för billigt för privata borgenärer att vända sig till Kronofogdemyndigheten.

Det sägs ibland att det är för enkelt att få sina fordringar fastställda genom betalningsföreläggande och att Kronofogdemyndigheten borde få bättre processuella möjligheter att kontrollera om de fordringar som görs gällande verkligen är korrekta; att de t ex inte är preskriberade eller att krediten ursprungligen inte lämnats till ett barn. Tanken är alltså att införa domstolsliknande processregler i den summariska processen där borgenärens och gäldenärens påståenden ska kunna prövas och bevisas.

Idén är dålig och därtill onödig. Redan idag gäller att ett betalningsföreläggande inte får utfärdas i den summariska processen om svaranden (gäldenären) bestrider fordringen, dvs förklarar att fordringen inte är riktig, t ex preskriberad, ogiltig eller felaktig på annan grund. Då hänvisas sökanden (borgenären) att gå vidare till allmän domstol för att få sina krav prövade och i domstolsprocessen finns alla möjligheter att pröva bevisning (vilket alltså saknas i Kronofogdemyndighetens summariska process).

Hela idén med en snabb, effektiv och enkel process för att fastställa otvistiga fordringar skulle alltså gå om intet om bevisprövning skulle införas även i den summariska processen. Det är alltså en dålig idé att ändra processreglerna i den summariska processen.

Den grundläggande principen i Sverige är att när avbetalning sker på en fordring ska vad som inflyter först avräknas mot avgifter och ränta. Skälet är att kostnaderna för krediten ska betalas innan själva krediten återbetalas. Annars skulle en gäldenär på eget bevåg kunna styra prissättningen på en kredit i strid med vad som avtalats, - om kreditbeloppet nedräknas först så minskar ju fordringsägarens ränteintäkter, dvs prissättningen för krediten sätts ur spel.

Precis samma princip gäller i de fall en fordring förblir obetald och görs gällande vid Kronofogdemyndigheten. Avräkning ska ske först mot avgifter och räntor, därefter mot fordringsbeloppet. Om denna princip skulle ändras i den exekutiva processen skulle det få till följd av vi i Sverige får två olika beräkningsgrunder när skulder ska betalas. En mer fördelaktig för den betalningsskyldige när skulden betalas via Kronofogdemyndigheten och en mindre fördelaktig vid frivilliga betalningar – det är inte svårt att räkna ut vilken väg som alla betalningspliktiga skulle välja (oavsett om de har betalningsproblem eller inte).

Det går alltså inte att ändra på avräkningsreglerna i den exekutiva processen utan att ändra samhällssystemet i dess helhet när det gäller räntor och avgifter. (Om riksdagen vill minska avtalsfriheten när det gäller räntor och avgifter får det ske på annat sätt, t ex genom införande av ränte- och avgiftstak, något som för övrigt nu utreds av regeringen, se Dir 2015:31, En ansvarsfull marknad för konsumentkrediter).

Felaktigheter i SvDs Mediabevakning

SvD har i slutet av november publicerat en rad artiklar om inkassobranchen. Svensk Inkasso välkomnar bevakningen, men är kritisk till tidningens kontroll av fakta. Här kommenteras några felaktigheter.

1. Datainspektionen, inte Finansinspektionen, reglerar inkassobranchen såsom tillstånds- och tillsynsmyndighet.
2. Internationellt sett är inkassoavgifterna i Sverige låga, jämför t ex med grannlandet Norge som har avsevärt mycket högre avgifter.

3. Det finns inte "många Europeiska länder" där det är förbjudet att bedriva inkasso mot privatpersoner – om ens något (vilket land skulle det vara?)
4. Det är missvisande att säga att 433000 svenska "har ett skuldsaldo" hos Kfm. Det ger intryck av att en gäldenär skulle ha ett slags konto hos Kfm som ska balanseras. Sanningen är att det finns utsökningsmål anhängiggjorda vid Kfm där den ena parten (sökanden) har ansökt om verkställighet med ett visst sammanlagt belopp. (De som är svarandepart i verkställighetsmål, kan mycket väl ha en annan åsikt om skyldigheten att i verkställighet utge beloppen). Därtill innehåller den angivna siffran 75,8 miljarder även statens fordringar på skatt och avgifter, (normalt brukar ca 65 % av totalbeloppet avse enskilda mål och det betyder att det totala belopp som enskilda borgenärer för närvarande söker verkställighet för är knappt 50 miljarder).
5. Avgifter "läggs inte på med runt 800 kr". Avgifterna är lagstadgade och är 180 kr för inkassokrav. Om ett mål går till fastställelse tar Kfm ut en avgift på 300 kr och sökanden är berättigad till ett arvode om högst 380 kr. Om ett mål går till exekution tar Kfm ut en avgift på 600 kr. Lagstiftningen föreskriver att en enskild sökande ska förskotta och svara för dessa avgifter om de inte kan tas ut av den som orsakat betalningsdröjsmålet. (Staten svarar inte för avgifter utan är befriad). Normalt brukar en uppskattning vara att ca 50 % av alla avgifter vid Kfm slutligt erläggs av den som orsakat betalningsdröjsmålet.
6. Det är inte korrekt att skattebetalarna svarar för Kfms kostnader. Riktigt är att Kfm är en anslagsmyndighet som erhåller 1,7 miljarder för att bedriva sin verksamhet. Samtidigt är många av de processer som myndigheten svarar för avgiftsbelagda, t ex de två processerna Betalningsföreläggande och Verkställighet.

I de mål där ansökning om betalningsföreläggande görs inflyter avgifter på 358 miljoner kr och verksamheten kostar 301 miljoner kr. Verksamheten "överfinansieras" med 57 miljoner (vilket belopp alltså erläggs av parterna i målen, uppskattningsvis med 50 % vardera).

I mål där ansökan om verkställighet görs, inflyter avgifter på 658 miljoner kr i enskilda mål och verksamheten för e-mål kostar 351 miljoner kr (endast 27 % av Kfms verkställighet avser e-mål och 73 % av verksamhet avser indrivning av skatter och avgifter). Enskilda parter "överfinansierar" denna verksamhetsgren med 307 miljoner kr, (ett belopp som alltså betalas av sökanden och svaranden, uppskattningsvis med 50 % vardera).

7. Det är inte korrekt att skattemässiga förlustavdrag mot skuldens nominella värde kan göras i flera led, som en artikel beskriver. Den som förvärvar en fordring kan bara göra förlustavdrag om det uppstår en reell förlust, dvs om en förvärvad fordring skulle avyttras för ett lägre belopp än den förvärvades för (med tillägg för ev. betalningar). Det är värt att notera att det är fråga om en förlust och inte något som en säljare vinner.

En ny dataskyddsförordning i EU

Personuppgiftslagen, PuL, bygger på en Europeisk lagstiftning och alla EU-länder har en likartad lag som gäller i det enskilda landet. Grunden för varje lands lag är ett EG-direktiv (95/46) om persondataskydd.

Dataskyddsdirektivet är dels föråldrat, dels utsatt för ganska omfattande kritik. När direktivet utarbetades togs t ex ingen hänsyn till Internet. Flera länder och internationella koncerner har riktat klagomål mot att lagstiftningen kan skilja sig mellan medlemsländerna. Detta anses ställa stora krav på internationella koncerner när det gäller att hålla kontroll över en omfattande och skiftande lagstiftning trots att problemställningen antas vara densamma i varje medlemsland.

Inom EU har därför genomförts ett arbete för att förnya dataskyddslagstiftningen. Ett förslag har utarbetats av *Kommissionen*. Detta förslag presenterades i januari 2012 och har därefter remitterats till näringsliv, myndigheter och regeringar över hela Europa (världen). *EU-Parlamentet* har analyserat och genomarbetat Kommissionens förslag. Parlamentet lyckades efter några års förhandlingar i mars 2014 enas om en gemensam ståndpunkt som bygger på Kommissionens förslag, men där tusentals ändringar gjorts. *Ministerrådet* har arbetat med Kommissionens förslag under samma tid, och har slutligen den 15 juni 2015 lyckats komma fram till en enig ståndpunkt. Den 24 juni 2015 inleddes förhandlingar mellan de tre nämnda parterna, vilka ska enas innan Ministerrådet slutligen antar nya regler. **Dessa trepartsförhandlingar väntas ta viss tid i anspråk och tidigast vid årsskiftet 2015/2016, sannolikt senare, väntas ett formellt beslut från Ministerrådet.**

De texter som hittills presenterats kan studeras på följande länk:

<https://www.wsgr.com/eudataregulation/process-updates.htm>

Nya dataskyddsregler ska införas i medlemsländerna inom två år från Ministerrådets beslut. Den *tidigaste tidpunkten för helt nya regler blir då 1 januari 2018*, men det kanske är mer realistiskt med ett senare ikraftträdande. *Under alla förhållanden måste alla räkna med att anpassa sina verksamheter till de nya bestämmelserna under år 2016 och 2017.*

Förordning i stället för direktiv

De nya reglerna ska enligt förslaget införas i en *EU-förordning* i stället för som tidigare i ett direktiv. Skillnaden är avsevärd. (Ett direktiv kräver endast att varje land ska införa sin egen lag så att reglerna i direktivet efterlevs. Metoden medger en betydande anpassning till behoven i det egna landet och varje lands rättstolkning får stor betydelse för vad lagen faktiskt kommer att innehålla). En förordning däremot, gäller *direkt som lag* i varje medlemsland. (I Sverige kommer då PuL upphöra och förordningen i stället gälla som lag). Fördelen är naturligtvis att lagen blir exakt likadan i alla länder. Nackdelen är påtaglig på så sätt att förordningen med nödvändighet inte innehåller allt som krävs. Ett betydande tolkningsutrymme finns för tolkning av innebörden av bestämmelserna. Förordningen innehåller bestämmelser om en ny EU-myndighet, European Data Protection Board, EDPB, som erhåller tolknings- och beslutsrätten vid osäkerhet. Det innebär att svensk rättstradition får mycket litet inflytande.

Förändring av viktiga regler i sak

I sak gäller att de nuvarande dataskyddsprinciperna även ska gälla fortsättningsvis enligt förslaget. Regelverket är emellertid kraftigt omarbetat och förstärkt till skydd för individerna (på framför allt näringslivets bekostnad).

Följande punkter för justering är av stor betydelse:

- Hur långt räcker intresseavvägning som grund för personuppgiftsbehandling?
- Vad krävs för att ett korrekt samtycke från den registrerade ska föreligga?
- Kommer profilering att vara tillåtet?
- Vilken information måste sändas till de registrerade och vid vilka tidpunkter?
- De enskilda registrerades rättigheter förstärks kraftigt gentemot de registeransvariga. Den lagliga grund som inkassobranschen för närvarande i huvudsak har som bas för tillåtlighetsbedömningen enligt PuL, nämligen *intresseavvägningsprincipen*, föreslås få kraftigt minskat utrymme. Färre och grundare registreringar anses motiverade av intresseavvägning och en tydlig inriktning är att uttryckligt samtycke kommer att krävas i framtiden. Det är oklart hur starkt intresset för en fungerande inkassoverksamhet kan antas väga i framtiden.
- Reglerna för *samtycke* föreslås ändrade i skärpande riktning. Förslaget till förordning ställer betydligt högre krav på vilka slags handlingar som verkligen ska anses konstituera ett korrekt samtycke. Flera situationer nämns där samtycke helt underkänns som laglig grund för personuppgiftsbehandling.
- Reglerna för när *profilering* ska tillåtas skärps och försämrats. De föreslagna reglerna skulle kunna underkänna en del av branschens personuppgiftsbehandling.
- *Informationsplikten* gentemot de registrerade skärps både vad gäller innehåll och tidpunkt för information, bl a föreslås att all information ska ges med särskilda *symboler* som ska precisera vilket slags uppgifter som kommer att registreras.
- En ny princip "*right to be forgotten*" föreslås med längre gående regler än idag då den registrerade har vissa rättigheter att begära rättelse av sina uppgifter.

Formella regler om administration, dokumentation, straff och avgifter

Reglerna för *administration av personuppgiftshantering* föreslås skärpta. En mycket omfattande dokumentationsplikt föreslås för företag som behandlar personuppgifter. Kostnaderna för egen *administration och tillsyn över personuppgiftshantering* vid ett företag ökar kraftfullt enligt förslaget.

"*One stop shop*" föreslås vad gäller tillsyn, dvs en internationell koncern ska som huvudregel underkastas tillsyn av det land där huvudkontoret ligger.

Det ställs tydliga krav på företaget som behandlar personuppgifter att ta ansvar för och att dokumentera hur personuppgiftsbehandlingen går till. IT-system som används ska följa principen "*privacy by design*" vilket innebär att de ska byggas och tas i anspråk inte bara för de faktiska behoven utan också för att personuppgiftsbehandlingen ska ske enligt reglerna. Tydliga och dokumenterade policyhandlingar krävs som ska beskriva all personuppgiftsbehandling och dess motiv och genomförande. Särskild planläggning och årlig dokumentation krävs för riskanalys och compliance. Personuppgiftsbehandlingen ska underkastas extern revision med jämna mellanrum. Företag som behandlar minst 5000 personuppgifter måste ha en Privacy Officer som ska rapportera till Vd.

Skärpta *straffbestämmelser och administrativa sanktioner* föreslås. Mycket höga straffavgifter, 1 miljon Euro eller 5 procent av hela koncernens omsättning föreslås för överträdelse av förordningen. Tillsynsmyndigheter ska kunna genomföra inspektioner.

Utredningen om åtgärder mot fakturabedrägerier

Utredningen är nu slutförd och redovisad till departementschefen, se SOU 2015:77. Remissbehandling pågår och svar ska inlämnas i januari 2016.

Utredningens slutsatser är att antalet fakturabedrägerier är stort. Gällande lagstiftning (främst avtalslagen) är tillräcklig för att skydda de drabbade. Vissa ändringar vad gäller rättegångskostnader bör införas så att den som väcker onödig talan (fakturabedragaren) kan förpliktigas att svara för rättegångskostnader även i FT-mål.

Utökade informationsinsatser till allmänheten krävs och helst prejudicerande domar så att det klarläggs vilka beviskrav som ställs på den som påstår avtal efter t ex telefonförsäljning.

Utredningen anser att det saknas stöd för att införa särskild lagstiftning gällande ordet inkasso eller att kräva tillstånd för all inkassoverksamhet. Kreditupplysningslagens regler om anmärkning redan vid ansökan om betalningsföreläggande för näringsidkare kvarstår.

Översyn av Utsökningsbalken, direktiv 2014:127, Ett modernt utsökningsförfarande

Utredningen ska överväga en rad frågor, t ex:

- Förbättrad kvalitet på utredningar av gäldenärens tillgångar
- Löneutmätninginstitutet
- Gäldenärens beneficium
- Avhysningar
- Bör exekutionsrättslig praxis kodifieras?
- Vissa exekutionstitlar bör ses över t ex förvaltningsbeslut och beslut av enskilda rättssubjekt
- Samverkan mellan Kfm och andra myndigheter (tull, polis, m fl)
- Materiell och formell processledning för Kfm i utsökningsmål
- Exekutiv försäljning och redovisning av influtna medel

Tydligare regler om gäldenärsutredningarna kan förutses.

Utredningsbeslut ska sannolikt dokumenteras bättre och kunna överklagas.

Exekutionstitlarna kan förändras.

Förbehållsbeloppen vid löneutmätning kan kanske samordnas med riksnormen för försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen.

EU-rättens regler om egendomsskydd, skydd mot ingrepp i den privata sfären (proportionalitet) och barns rättigheter kan få ett ökat utrymme i den exekutiva processen.

Utredningen

En mer ansvarsfull marknad för konsumentkrediter, Dir 2015:43, ska bl a föreslå en civilrättslig regel (ogiltighet) om en kreditgivare brustit vid kreditprövningen, liksom regler om ränte- och kostnadstak vid kreditgivning. Utredningen ska redovisa sitt betänkande den 30 september 2016.

Datainspektionens tillsynsbeslut ang. specifikation av avgifter upphävs av Kammarrätten i Stockholm

Datainspektionen hade lämnat föreskrifter till ett antal inkassobolag att i inkassokravet specificera de belopp som fordras i ersättning för faktureringsavgift och andra administrativa avgifter som uppkommit i avtalsrelationen mellan borgenären och gäldenären. Svensk Inkasso hade för de aktuella bolagen överklagat

besluten till Förvaltningsrätten som i dom fastställt Datainspektionens beslut. Kammarrätten i Stockholm upphäver nu besluten och ger branschen rätt på varje enskild punkt.

Kammarrätten konstaterar att den aktuella bestämmelsen i 5 § 1 st i inkassolagen inte innehåller något krav på att en fordran vare sig helt eller delvis ska specificeras till belopp. Datainspektionens beslut kan därför inte meddelas med stöd av den bestämmelsen.

Kammarrätten noterar vidare att bestämmelsen i 5 § 2 st inkassolagen inte heller den kan läggas till grund för Datainspektionens föreskrift. Där stadgas i och för sig en skyldighet att i inkassokravet ange vad som fordras i kapital, ränta och kostnader, men bestämmelsen gäller endast för inkassoverksamhet, inte för borgenärens tidigare kostnader i avtalsrelationen. Delposten kapital i inkassokravet innefattar således hela det belopp som borgenären överlämnar för indrivning med undantag för ränta som specificeras särskilt enligt bestämmelsen

Kammarrätten avslutar med att notera att inte heller specificering av kostnad för betalningspåminnelse kan krävas med stöd av de åberopade bestämmelserna, (något som faktiskt ändå regelmässigt görs av inkassoföretagen).

Datainspektionen har begärt prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen.

Intressant dom angående utmätning av aktier

Enligt utsökningsbalkens, UBs, beneficieregler kan en del av gäldenärens tillgångar tas undan från utmätning, om gäldenären behöver desamma för sin försörjning. Denna möjlighet gäller för t.ex. banktillgodohavanden och ska vara i skälig utsträckning.

I det aktuella målet hade Kronofogden utmätt marknadsnoterade aktier hos en privatperson, medans tingsrätt och hovrätt ansåg att aktier kunde jämföras med ett banktillgodohavande, varför en del av värdet av aktierna kunde tas undan från utmätningen.

Högsta domstolens, HDs, majoritet delade inte underrätternas uppfattning, utan ansåg istället att aktier inte omfattas av gäldenärens beneficium. Som stöd för detta hänvisade HD till förarbeten och praxis, som bara ger ett litet utrymme för att undanta tillgångar utan direkt stöd i UB. HD ansåg att marknadsnoterade aktier inte omedelbart kunde omsättas till kontanta medel och kunde därmed inte jämföras med ett banktillgodohavande. Aktierna skulle därför inte undantas från utmätning, ansåg HD.

Två av HDs fem ledamöter höll inte med majoriteten utan ansåg att reglerna i utsökningsbalken, med tillhörande förarbeten, måste anses som något ålderdomliga med tanke på att de tillkom på mitten av 60-talet. Även om analoga tillämpningar av UBs regler ska göras med försiktighet ansåg de två justitieråden att dagens affärsavslut med aktier går så fort att marknadsnoterade aktier typiskt sett måste anses som likvida tillgångar. Man hänvisade också till en HD-dom från 2012 där HD ansåg att andelar i en värdepappersfond var att jämföras med banktillgodohavande och kunde därför undantas från utmätning.

Källa: Beslut från Högsta domstolen, 2015-11-26, mål nr: Ö 2554-14

Alternativt sätt att lösa tvister i konsumentförhållanden införs

Från och med årsskiftet 2015/16 införs nya regler avseende en alternativ tvistelösning i konsumentförhållanden. Sådana tvister kommer att kunna avgöras av en av regeringen utsedd behörig myndighet, som ska besluta om godkännande av nämnder för alternativ tvistelösning. Vidare kommer näringsidkare att ha en viss skyldighet att lämna information om denna alternativa tvistelösning och denna skyldighet ska sanktioneras enligt marknadsföringslagens regler. Dessa regler bygger på ett direktiv från Europaparlamentets och Rådet samt på en förordning från rådet.

Källa: Prop. 2014/15:128, Alternativ tvistelösning i konsumentförhållanden

Modernare rättegång på väg

Regeringen har i en proposition lämnar ett antal förslag med syfte att effektivisera och förbättra domstolsprocessen. Ett annat syfte är att domstolarna i större utsträckning ska kunna anpassa sin handläggning till det enskilda fallet och då särskilt genom att teknik med ljud- och bildupptagning utnyttjas fullt ut. För att minimera effekterna med inställda huvudförhandlingar föreslås att förhörspersoner som inställs sig till utsatt huvudförhandling i större utsträckning ska kunna lämna sina uppgifter vid det tillfället och sedan inte behöva komma tillbaka till domstolen vid senare tillfälle. Vidare föreslås också att hovrätterna får större möjligheter att avgöra brottmål utan huvudförhandling och att domstolarna får större möjligheter att hänvisa till ljud- och bildupptagningar. I större mål kan detta leda till en kortare process och samtidigt förenkla planeringen av förhandlingarna vid hovrätterna. Regeringen föreslår också åtgärder som ska stärka Högsta domstolens förutsättningar för prejudikatbildning.

Källa: Prop. 2015/16:39, En modernare rättegång II

Förslag på ändringar i lag om ekonomiska föreningar

För att underlätta möjligheterna att bedriva kooperativt företagande föreslår regeringen att lagen om ekonomiska föreningar ska moderniseras. Lagen ska anpassas till de förutsättningar som råder i dag när det gäller verksamhet, organisation och kapital. Lagen förenklas också och anpassas till motsvarande regler i aktiebolagslagen. Bland annat kommer tydliga regler om medlemsförteckning införas och en möjlighet införs att anta s.k. investerande medlemmar som bidrar endast med kapital. Vidare förstärks kapitalskyddet genom nya regler om värdeöverföringar motsvarande de som finns i aktiebolagslagen. Flera av de föreslagna ändringarna omfattar även bostadsrättslagen, lagen om kooperativ hyresrätt samt lagstiftningen om kreditmarknadsföreningar, ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2016.

Källa: Prop. 2015/16:4, Modernisering av lagen om ekonomiska föreningar

NOTISER

DI tveksamma till ny myndighetsdatalog

Datainspektionen, DI, har med anledning av ett förslag om en ny myndighetsdatalog avseende behandling av personuppgifter i ett yttrande framfört en del tveksamheter kring om utredningen tagit tillräcklig hänsyn till de grundlagsskyddade krav på skydd av privatliv som gäller i Sverige. Det är också tveksamt, anser DI, om förslaget stämmer överens med EUs lagstiftning på området.

Eftersom EU arbetar febrilt med att ta fram en helt ny lagstiftning för dataskydd anser DI att man bör vänta med att införa en svensk myndighetsdatalog, till dess att man vet hur den färdiga EU-lagstiftningen kommer att vara utformad.

Finansinspektionen, FI, har också yttrat sig med anledning av aktuell utredning. FI tillstyrker utredningens förslag, men betonar vikten av att följa EUs arbete med en dataskyddsförordning. FI anser också att det är olämpligt att införa en myndighetsdatalog om ett antagande av en EU-förordning ligger nära i tiden.

Källa: Datainspektionens yttrande, 2015-11-20, diarienummer 1125.2015, Finansinspektionens remissvar, 2015-11-20. Diarienummer 15-8601

FAFT utfärdar rekommendationer för penningtvätt och finansiering av terrorism

Financial Action Task Force (FATF) är ett mellanstatligt organ som bekämpar penningtvätt, finansiering av terrorism och finansiering av spridning av massförstörelsevapen. Sverige är ett av de 36 länder och regionala organisationer som är medlemmar i FAFT. FAFT har nu antagit 40 rekommendationer som innehåller krav på finansiella företag att vidta åtgärder för att förhindra att den finansiella sektorn används för att främja terrorism och penningtvätt.

FAFT kommer genom återkommande utvärderingar kontrollera att medlemmarna följer dessa rekommendationer. FATF publicerar också uttalanden om vilka länder som innehar hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Källa: Finansinspektionens pressmeddelande, 2015-11-20

Safe Harbor-principerna gäller inte längre

I början av november ogiltigförklarade EU-domstolen EU-kommissionens beslut om att de s.k. Safe Harbor-principerna är lagliga. Safe Harbor-principerna är ett antal frivilliga regler om personlig integritet och dataskydd som tagits fram av USAs handelsdepartement. Amerikanska organisationer och

DI synat spelbolags personuppgiftshantering

Datainspektionen, DI, har granskat AB Svenska Spel hantering av personuppgifter, bl.a. vad gäller spelansvarsverktyget Playscan. I detta verktyg görs en riskbedömning av kundens spelande enligt en metodik som är framtagen med stöd av forskning, avseende vilka faktorer som typiskt sett kan medföra ett problematiskt spelande. I samband med detta behandlas ett antal personuppgifter som är att anse som känsliga enligt personuppgiftslagens mening, anser DI. DI konstaterar vidare att bolagets behandling av känsliga personuppgifter har skett utan ett giltigt samtycke från den registrerade. DI har därför förelagt AB Svenska Spel att upphöra med insamling av personuppgifter för detta ändamål.

Källa: Datainspektionens beslut, 2015-10-15, diarienummer 1382-2014

Företagskonkurser minskar och så även efterfrågan på revisorer

Enligt statistik från UC är riskprognosen bland svenska bolag den lägsta sedan 2010, samtidigt som konkurserna sjunker både för bolag med och utan revisor. Detta ger sammantaget en positiv bild, men med den reservationen att en försämrad kvalitet i de oreviderade boksluten skapar osäkerhet, menar UC. Enligt UC saknar i dagsläget hälften av alla svenska aktiebolag revisor. 85 % av de nystartade bolagen lämnade 2014 in ett oreviderat bokslut för till Bolagsverket.

Företagskonkurserna minskade i oktober med 19 % jämfört med samma månad 2014. Minskningen sedan årsskiftet är 9 procent. UCs statistik omfattar aktiebolag, handels-, och kommanditbolag samt övriga juridiska personer. Hela landet förutom Gotlands och Uppsala län, omfattas av denna positiva trend.

Sett till bransch har hittills i år antalet konkurser i både sektorn "Övriga serviceföretag inklusive företag för personliga tjänster" som "Bevakning, fastighetsservice och kontorstjänster" minskat med 20 %. Inom byggindustrin har konkurserna minskat med 17 % hittills i år. För kategorin "Information och kommunikation" är siffrorna däremot sämre - antalet konkurser har här ökat med 5 %.

Källa: Pressmeddelande UC, 2015-11-2 och 2015-11-06

KV går på utrednings linje om stärkt konsumentskydd vid telefonförsäljning

Konsumentverket, KV, har i ett yttrande över ett utredningsförslag vad gäller stärkt konsumentskydd vid telefonförsäljning. KV ser positivt på bl.a. förslaget om krav på skriftlig bekräftelse vid telefonförsäljning och föreslagna förbättringar av de sanktioner som finns i marknadsföringslagen. KV vill vad gäller kravet på skriftlig bekräftelse dra det ett steg längre än vad utredningen förslaget och menar att ett sådant krav inte bara ska gälla när näringsidkaren på eget initiativ kontaktar konsumenten, utan även när konsumenten själv initierar kontakten.

Källa: Konsumentverkets remissyttrande, "Ett stärkt konsumentskydd vid telefonförsäljning", 2015-10-12

företag har sedan kunnat anmäla sig till departementet för att ansluta sig till dessa regler. EU-kommissionen har alltså tidigare ansett att dessa principer utgör en adekvat skyddsnivå, en uppfattning som nu EU-domstolen inte delar. Domstolen anser att USA inte har ett likvärdigt skydd som inom EU, eftersom uppgifter som överförs till USA blir föremål för myndighetsövervakning.

EU-domstolens dom innebär att företag och organisationer inte längre kan stödja sig på Safe Harbor-principerna när uppgifter förs över till USA, t.ex. vid anlitan av en molntjänst där molntjänstleverantören kan överföra personuppgifter till USA.

Artikel 29-gruppen, som består av representanter från alla Europas dataskyddsmyndigheter har uttalat att, i väntan på den analys som Artikel 29-gruppen ska göra av den aktuella domen, kan företag och organisationer använda sig av standardklausulerna. Binding Corporate Rules. Alla som för över personuppgifter till USA riskerar dock att respektive dataskyddsmyndighet öppnar tillsynsärenden om de anser att det finns risk för att sådan överföring inte kan ske med upprätthållande av en adekvat skyddsnivå. Artikel 29-gruppen har satt upp en tidsfrist till i slutet av januari 2016 så att företag och organisationer ska kunna anpassa sig, men man rekommenderar också att alla de som för över personuppgifter till USA överväger andra möjligheter.

Hur det uppkomna dilemmat kommer att lösas på lång sikt är i dagsläget oklart men EU och USA arbetar febrilt med att skapa en ny uppsättning Safe Harbor-principer, vilket förmodligen kommer att innebära vissa lagändringar i USA.

Källa: Statement of the Article 29 Working Party, 2015-10-16, Communication from the Commission to the European Parliament and the Council, 2015-11-06, Pressmeddelande Datainspektionen, 2015-10-06

Ny myndighet för stöd vid upphandling

Upphandlingsmyndigheten är en ny myndighet som ska verka för en rättssäker, effektiv och socialt och miljömässigt hållbar upphandling. Upphandlingsmyndighetens uppgifter låg tidigare på Upphandlingsstödet som var en del av Konkurrensverket. Myndighetens arbete ska vara till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling och ska främja innovativa lösningar inom upphandling. Upphandlingsmyndighetens arbete sker i samarbete med olika organisationer såsom Sveriges kommuner och landsting (SKL), Konkurrensverket, branschorganisationer och leverantörer.

Källa: www.upphandlingsmyndigheten.se

Konsumentverket varnar företag för bristande kreditprövning

Konsumentverket, KV, har utfärdat en varning i kombination med ett vite om 200000 kronor, med hänvisning till att aktuell kreditgivare brustit i sina skyldigheter avseende kreditprövning. KV konstaterar att företaget grundat sin kreditprövning på beräkning av konsumentens återbetalningsförmåga på hushållets inkomster i stället för konsumentens egna inkomster, vilket innebär att konsumenter som saknat

återbetalningsförmåga ändå kunnat beviljas kredit. Vidare har bolaget vid användning av sitt kalkylverktyg inte tagit hänsyn till att det lånade beloppet ska återbetalas. KV konstaterar också att de påtalade bristerna är att anse som systematiska och bristerna kan inte anses som ringa.

Källa: Konsumentverkets beslut, 2015-11-04, diarienummer 2015/442

ANSLAGSTAVLAN

Referensränta

Räntedag

090101	2,00%
100101	0,50%
100701	0,50%
110101	1,50%
110701	2,00%
120101	2,00%
120701	1,50%
130101	1,00%
130701	1,00%
140101	1,00%
140701	1,00%
150101	0,00%
150701	0,00%

Inkassokostnader:

Inkassokrav	180:-
Arvode bf	380:-
Arvode avhysning	375:-
Avisering	60:-

Avgifter:

Bf-ansökan	300:-
Verkställighet	600:-
Stämningsansökan	900:-
(under halvt prisbasbelopp)	
Stämningsansökan	2.800:-
(över halvt prisbasbelopp)	
Konkursansökan	2.800:-
(gäller ej vid egen ansökan)	

Basbelopp:

2015	44.500:-
2016	44.300:-

SVENSK INKASSO
ÖNSKAR ALLA EN
GOD JUL
&
GOTT NYTT ÅR

Svensk Inkasso är en ideell förening med styrelserepresentanter från medlemsföretagen förutom ordföranden som är advokat och verksam som affärsjurist. Föreningens målsättning är att tillvarata medlemsföretagens, branschens och borgenärernas intressen i inkassofrågor, samt att vidmakthålla och vidga utbytet mellan medlemsföretagen och andra branschens aktörer i näringsliv och förvaltning. Läs mer om föreningen och dess verksamhet [här](#)

Svensk Inkasso

Vasavägen 78-80 Tel: 08-731 43 90
Box 10022, Fax: 08-731 43 99
181 10 Lidingö E-post: kansliet@svenskinkasso.se